საარქივო ეგზემპლარი

გაზეთის ელექტრონული ვერსია ინტერნეტში:
http://www.opentext.org.ge/lelo

ლელო

№ 87
(11 748)

11 – 13 ნოემბერი, 2003 წ. ფასი 40 თ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ნომერშია:

- „ლელო" და ლელოელები
- ფიასკო თურქეთში, გასეირნების შემდეგ
- ეროვნული ფეხბურთი
- ბორის ჯელიძე და კოსმონავტი ერთ გუნდში
- ქართველები ევროპის სგადიონებზე გოგოჭრობენ
- კასპაროვი და კომპიუტერი
- საჭადრაკო ამოცანა. კროსვორდი

თქვენ რას ფიქრობთ? გამოხმაურება

.....თუ გამორჩევით მძნელია" მე ასე ვფიქრობ...

გულდასმით გავეცანი „ლელოს" 85-ე ნომერში გამოქვეყნებულ, მე ვიტყოდი, დროულ პუბლიკაციას „... თუ გამორჩევით მჭირდა". რუბრიკით „თქვენ რას ფიქრობთ?"

სპორტის მოყვარულები ალბათ, პირობითად, ჩემი აზრით, ორ კატეგორიად უნდა დაიყოს. ერთნი სპორტის კონკრეტულ სახეობას რომ ჰომაგობენ თავგამოდებით და მეორენი — ზოგადად ქართულ სპორტს რომ გულშემატკივრობენ. მე პირველთა ამ ბანაკში ვარ, და ფეხბურთის ვადიდებ, მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ მხოლოდ ფეხბურთის უნდა მოხმარდეს მილიონად თუ არა, ბიუჯეტს ღიმილს წილი მაინც. ეს არ იქნებოდა სამართლიანი. მაგრამ, ამასთან, კარგად მესმის, რომ 100-მდე სპორტის ფედერაციაზე თანხის თანაბრად განაწილება ყველაზე იოლი გამოსავალია. მაგრამ ეს უკვე სპორტში პოლიტიკა ალარ არის, რასაც სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტი ქმნის და განაგებს, მთელ ქართულ სპორტულ სამყაროსთან ერთად. მაშ რა ვქნათ? პირადად მე იჭით ვიხრები, რომ მეტი ფულადება და მეტი დაფინანსება ესპირობება სპორტის იმ სახეობას, რომლის რეალური წარმატების კონკურენტი იქნებება საერთაშორისო სარბიელზე. დღეს ეს შეიძლება იყოს სპორტის ერთი ან რამდენიმე სახეობა, ხვალ სხვა. ი.ი, ამას უნდა გაეწიოს ანგარიში.

ზვიად ბეჟუაშვილი, თბილისი.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით საქართველოში სპორტის განვითარებასა და მოსწრეულ ახალგაზრდობის ფიზიკური აღზრდაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისათვის, მაღალკვალიფიციურ სპორტსმენთა მომზადებისა და აჭიანური სზრაგდოებრივი საქმიანობისთვის ზეგდიდის სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარე, ქართველოს სპორტის დამსახურებულ მუშაკი **რევაზ ჩიხლაძე** დაჯილდოდა ღირსების ორდენით.

მილოცვები

სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტი და კრიკეტ ეროვნული ფედერაცია დაბადებიდან 60 წლისთავს ულოცავენ ამავე ფედერაციის გენერალურ მდივანს, საქართველოს სპორტის დამსახურებულ მუშაკს **ზურაბ კიკნაველიძეს.**

* * *

ჩვენი კოლება იუბილარია

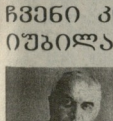

კუტურას, ისევე, როგორც სპორტს და სხვა სფეროს, მუდამ ჰყავს თავისი პირუთვნელი მემატიანე. კუტურაში ასეთია ჩვენი კოლეგა და „ლელოს" სტაჟიანი მეგობარი, ნიჭიერი შემოქმედი, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" კუტურის განყოფილების მთავარი რედაქტორი ვილენ მარგალიტიშვილი, რომელსაც ამ დღეებში დაბადებიდან 60 წელი შეუსრულდა. ეამაობთ, რომ მისმა კალამმა, ჩვეული ობიექტურობით, კუტურის ნაწილად აქცია თავის შემოქმედებაში ქართული სპორტი.

მაშ, როდისღა თუ არა 60 წლის ასაკში, ასეთ კაცს ვუწოდოთ მოძღვარი. ვილენ მარგალიტიშვილი ამას თავისი კაცობით და ზნეკეთილობით იმსახურებს. ახალგაზრდა კოლეგებისთვის ის ჯენტლმენის მოძღვარია.

ჩვენი საგარეო ქართული სპორტული სამყარო, მხურვალედ გილოცავს გუნდი ფიზიკურად და სულიერად ღამაზო, ალალო კაცო, ჩვენო „ლელო"!

„ლელოს" რედაქცია

საქართველოს XV ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში
XVI ტური
უმაღლესი ლიგა

ეროვნული ფეხბურთი

„დინამო" (თბ) – „ლოკომოტივი" ფოტო ელდარ მალხაზოვისა

3

მსოფლიო თასზე...

ავსტრალიაში მიმდინარე მსოფლიო თასის გათამაშება რაგბში მეოთხედფინალური მატჩები გაიმართა. მოყოლილი შედეგები არ ყოფილა, თუმცა გუნდშემატკივარმა ღამაზო სანახაობა იხილა, განსაკუთრებით აღსანიშნავია მატჩი ინგლისისა და უელსის ნაკრებებს შორის.

პირველად წეთებიდან უელსელმა მოთამაშეებმა მძაფრი ბრძოლა გაუმართეს ძლიერ მეტოქეს. პირველ ტაიმში მათ პირდაპირ შოკში ჩააგდეს ინგლისელები, — შესვენებაზე 7 ქულიანი უპირატესობით გავიდნენ — 3:10 მეორე ნახევარში ინგლისის ნაკრებმა გამოაცოცხლა თამაში, — ჯერ-ჯერობით ინგლისის ავტორიტეტის შედეგად შეძლო არა მხოლოდ ანგარიშის გათანაბრება, არამედ საბოლოო გამარჯვების მოპოვებაც — 28:17. ახალ ზელანდიელმა მორაგბეებმა აშკარად დააბაბეს სამხრეთ აფრიკის ნაკრები 29:9. ნახევარფინალში გავიდნენ ტურნირის მასპინძლები, რომლებმაც 33:16 სძლიეს შოტლანდიის ნაკრებს. ფორვარდებმა კი ირლანდიელებს ავხოტს — 43:21.

15 ნოემბერს შეხვდება პირველი ნახევარფინალური მატჩი ახალი ზელანდიასა და ავსტრალიის ნაკრებებს შორის, ხოლო მეორე დღეს ერთმანეთის პირისპირ წარსდგებიან საფარანგლოსა და ინგლისის ნაკრები გუნდები. ამ უკანასკნელთა შეხვედრა საფრანგოთო ინტერესს იწვევს. აქვე გეტყვით, რომ ფინალური მატჩი 22 ნოემბერს სიდნეიში გაიმართება.

CIVIS. ALTIUS. FORTIUS

OLYMPIELI ოლიმპიელი

რაც დრო გადის, სულ უფრო დახვეწილი, შთამბეჭდავი და გემოვნებიანი ხდება საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პერიოდული ფურცელ გამოცემა ჟურნალი „ოლიმპიელი" და ეს იოქმის, როგორც გამოცემის გარეგნულ იერზე, ისე შინაარსობრივად. ჟურნალის წლევანდელი ახალი ნომრის გამოცემა (№ 2-4) საქართველოში ოლიმპიურ ფესტივალს და მის დამაგვირგვინებელ დიდ საზეიმო ღონისძიებას დაეძღვნა.

ჟურნალში წარმოდგენილი მასალების ერთიანი დეზიზი შეიძლება ასე წარმოვიდგინოთ: „ჩვენ და მსოფლიო ოლიმპიური მოძრაობა". სხვაგვარად არც შეიძლება, ჩვენ ხომ პლანეტაზე ოლიმპიზმის იდეების გამტარებელ ყველაზე მოწინავე ქვეყნების სათვალავში ვართ.

„ჟურნალის" ეს ნომერიც უხვადაა ილუსტრირებული ჩვენი ათლეტების წარმატებების ამსახველი ყველაზე შთამბეჭდავი კადრებით.

აქვე გთავაზობთ „ოლიმპიელის" სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარის, სეოკ-ის გენერალური მდივნის ემზარ ზენაიშვილის მოწვნავე სტატიას, რომელშიაც არა მხოლოდ სეოკ-ის და ამ გამოცემის, არამედ ჩვენი საერთო სულისკვეთებაა გადმოცემული.

სიტყვა ჯერ არ მოპოვებულ, მაგრამ უსათუოდ მოსაპოვებელ ოქროზე

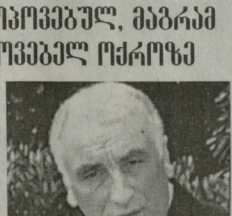

ბოლო წლებში მონატრებულ მსოფლიოს ჩემპიონებს სპორტის რამდენიმე სახეობაში მართალია კლავე ვილირეთ, მაგრამ დაუკმაყოფილებლობის გრძნობა მაინც გვრჩება — ოქროს ველოდით ჯერ ატლანტს, შემდეგ კი სიდნეის ოლიმპიური თამაშებიდან, სიდანაც ექსით ბრინჯაოს მედლით დავბრუნდით.

ახლა ჯერი ათენზე მიდგა. იმედიც მეტია, რადგან ოატიჩზის სფუძველ ჩანს — ათენის ციკლის პირველი სამი წლის მოსამზადებელი პერიოდის პირობები დაახლოებით ორჯერ უკეთესია, ვიდრე ეს სიდნეის ოთხწლეულში იყო. მაგალითად, ჩვენი გამოთვლით, 2001-2003 წლებში ქართველ სპორტსმენთა და მწვრთნელთა სოციალურ დაცვაზე გაცილებით მეტი თანხა დაიხარჯა, ვიდრე 1994-2000 წლებში ერთად ალებული.

ეფექტობთ, რომ ათენში 201 ქვეყნის 10500 სპორტსმენს შორის რეალურად 30-მდე ათლეტი თუ გვეცილება, ეს ნაკლებია, ვიდრე ატლანტასა და სიდნეიში იყო.

რაოდენობას სულაც არ არის თვითმიზანი. თუმცა, მეორე მხრივ, სპორტის სახეობათა გეოგრაფია და მონაწილეთა რაოდენობა ხომ მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს ამა თუ იმ ქვეყანაში სპორტის დონეს. ალბათ დაგვთანხმებით, რომ ოლიმპიური ღიცენზიების მოპოვება თავისთავად სპორტული დონის მაღალი მაჩვენებელია. ეგეც რომ არ იყოს, დიდი რაოდენობაა ხარისხში გადასვლის მეტი შანსიცაა...

ასეა თუ ისე, ამჟერად ოლიმპიური თამაშებისთვის მეტი და უკეთესი სპორტმენი არ გვყავს. მეტიც — პეკინში უფრო ცოტანი ვიქნებით და ზოგადად ნაკლებ ათლეტებს გავგზავნით.

იხ. გვ-2 გვ.

ჩოგბურთი

სტადიონზე გომბი აღმოაჩინეს

ტურნირში შეწნებარე ცხენოსნობის ოლიმპიურ სტადიონზე აღმოაჩინეს მეორე მსოფლიო ომისდროინდელი ნაღმი. ქალაქის ადმინისტრაცია აწარმოებს სამხი „ტერორის" გადაზიდას ფსფორთო ადგილზე. აქვე იმასაც გეტყვით, რომ ანონიშნული სტადიონი მწყობრში ჩადგება 2005 წლის იანვარში და უმასპინძლებს მსოფლიო ჩემპიონატს სატყნოსნო სპორტში.

I წრე დასრულდა

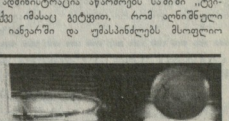

რუსთაველი ადგილობრივი გუნდისა და თბილისის „მაკაბის", ხოლო ბათუმში „ბასკოს" და „ტბუ ჯეოსელის" შეხვედრებით წერტილი დაისვა ეროვნული ჩემპიონატის I წრის შეხვედრებს. განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევდა მატჩი ბათუმში. გამარჯვების შემთხვევაში „ბასკო" ეწეოდა ლიდერს თბილისის „დინამოს" და დებულების შესაბამისად, ცხრილის საბოლოო მოეცილებდა. ასეც მოხდა. თუმცა მატჩი იოლი სულაც არ იყო. ორივე მეტოქე ძლიერია და ყველაფერი იყო მოსალოდნელი. მასპინძლებს თავიდან გაუჭირდათ, მაგრამ მერე იბრძოდნ თავიანთი თამაში და ბოლო მეოთხედში განსაკუთრებული აქტიურობით მიაღწიეს სასურველ შედეგს. შეხვედრა მოიგეს 89:80 (19:16, 23:24; 17:21; 30:19). ფაქტობრივად, ამ მატჩმა გადაწყვიტა ლიდერთა სამეულის ბედი.

რუსთაველებმა თავიდან ალელად ვერ „მოუგებნეს გასაღები" მეტოქეს, რაც შედეგშიც აისახა, პირველი მეოთხედი დასრულდა 22:21, მეორე მასპინძლებმა დაამეს 19:24; მესამე და მეოთხე პერიოდები კი უკვე რუსთაველებისა იყო — 29:19 და 26:19, საბოლოოდ — 96:83.

ჩემპიონატი განახლდება 13 ნოემბერს. ამ დღეს, 15 საათზე, „ქუთაისი" უმასპინძლებს, „ტბუ ჯეოსელს", სსუ „ბასკოს" (17.00). II წრის სრული კალენდარი ასეთია: 14-XI: თსუ — „ბასკო" (15.00), „ქუთაისი" — „რუსთავი" (17.00); 18XI: „მაკაბი" — „დინამო" (15.00), „ქუთაისი" — სსუ (17.00), „ბასკო" — „რუსთავი" (17.00); 19-XI: „ქუთაისი" — თსუ (15.00), სტუ-სსუ (17.00); 24-XI: სსუ — თსუ (15.00), „რუსთავი" — „დინამო" (17.00); 25-XI: სტუ — თსუ (15.00), „ბასკო" — „მაკაბი" (17.00). 28.XI: სსუ — „მაკაბი", „დინამო" — „ქუთაისი" (17.00), „რუსთავი" — თსუ (17.00); 29-XI: „დინამო" — სტუ (15.00), „მაკაბი" — „ქუთაისი" (17.00), 3-XII: „დინამო" — თსუ (15.00), „მაკაბი" — სტუ (17.00), „რუსთავი" — სსუ (17.00), 4-XII: „მაკაბი" — თსუ (15.00), „დინამო" — სსუ, „ბასკო" — „ქუთაისი", „რუსთავი" — სტუ (სამივე — 17.00); 9-XII: „ბასკო" — სსუ (15.00), „მაკაბი" — „რუსთავი" (17.00); 14-XII: „ბასკო" — „დინამო" (17.00).

ირაკლი სარალიძე

კალათბურთი • ვაჟთა ეროვნული ჩემპიონატი

ყურადღება!

ძვირფასო მკითხველო! – დაიწყო ხელმოწერა ჟურნალ-გაზეთებზე 2004 წლის პირველი ნახევრისათვის.

„ლელოს" გამოწერა შეგიძლიათ „საქპრესის" ნებისმიერ საქალაქო და რაიონულ განყოფილებაში, „მაცნეს" ოფისებში და რედაქციაში (კოსტავას, 14. ტელ: 99.56.14).

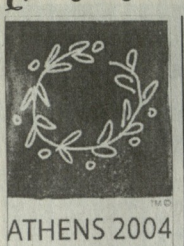

ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებს 2 წელიწადი და 4 თვე გვაშორებს

ათენში 2004 წლის ოლიმპიურ თამაშებამდე 281 დღე დარჩა

ვრცელი გადაკრის საქართველოს, საქართველო – ქართულ სარეკლამო!

უკეთ, ვიდრე სიდნეიში!

საიმედო ძალა

ნოდარი გუგუშვილი იხსენებს:

– ის იყო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტი დავამთავრე, რომ ქეჩხში მიშა კაკაბაე შემხვდა და „ლელოში“ მუშაობა შემომთავაზა. მან იცოდა სპორტი რომ მიყვარდა, მაგრამ არ იცოდა, რომ ასპირანტურაში ვაპირებდი სწავლას. მაშინ მიშა „ლელოს“ რედაქტორად ახალდანიშნული იყო და ახალგაზრდა თანამშრომლების ძებნდა. იმჟამად არაფერი ეუბასუხე დამაცდევინა.

ეს შეხვედრა 1950 წლის გაზაფხულზე შედგა. მიშა და ნოდარი ქშაწყილაობადან იცნობდნენ ერთმანეთს, თუმცა ტოლები არ იყვნენ. ორივე სოლოლაკში, თბილისის ძველ უბანში ცხოვრობდა.

ბოლოს ნოდარმა მაინც ამჯობინა „ლელოში“ მოსვლა. მალე მოეწონა სარედაქციო სამუშაოებიც და თითქმის ნახევარი საუკუნე დაპყო რედაქციაში. გარდაიცვალა 1996 წელს 69 წლის ასაკში.

ნოდარს დიდი მეგობრობა აკავშირებდა მიშა კაკაბაძესთან. 1976 წელს მიშა „ლელოდან“ რომ გათავისუფლეს, ნოდარი საქ. ტელევიზიაში გადავიდა სამუშაოდ. ცხადია, იქაც სპორტს ემსახურებოდა, მაგრამ დიდხანს ვერ გაძლო: ხუთიოდე წლის შემდეგ „ლელოს“ დაუბრუნდა. მაინ გუდახდილ საუბარში მითხრა: – მე გაზეთში ბევრად მიჭირს მუშაობა. იქ სულ უნდა „გეკვეხოდეს“ უნა, მე კი იცი, ბევრი ლაპარაკი არ მსიამოვნებს!

ნოდარს „ლელო“ და ლელოელები უყვარდა, თუმცა ყველასთან ახლოს არ ყოფილა. ხალისით იზიარებდა რედაქციის პირსა და ღხინს. იგი ზრდილი, კაცთმოყვარე იყო. რაღაცნაირი ხიბლი ჰქონდა, არ მიკერძოა, რომ მას მეგობრობენენ თანაუბნელები – ამჟამად ხელუნების ცნობილი ბოლოწერი გიგა ლორთკიფანიძე, ელდარ შენგელაია, ინგინერი თენგიზ ჭანკვაძე, თემო ჩირკვაძე, სპორტმენები ვაჟა ფლენი, ნოდარ ჯორჯოლია, დავით ციმაკურიძე, ვახტანგ ბალავაძე და სხვები. ისინი რედაქციაში ალითხვდნენ მას.

ნოდარ გუგუშვილი „ლელოს“ საიმედო ძალა იყო. მას კარგად იცნობდა სპორტული სამყარო. იგი წერდა კალათბურთზე, ჭიდაობაზე, ხელბურთზე, ალპინიზმზე და სპორტის სხვა სახეობებზე. 50-იან წლებში „ლელოს“ კორესპონდენტად დაკვდომა შეეხმიანებოდა ცნობილი „დინამოს“ კალათბურთელებს. ნოდარი აშუქებდა მაშინდელი დინამოელების გამარჯვებებს სსრ კავშირის ჩემპიონატსა და თასის გათამაშებაში.

„ლელოში“ მუშაობამ გაამდიდრა ნოდარის ცოდნა სპორტის მრავალ სახეობაში. ამიტომ შეიძლებოდა ითქვას, რომ 80-იან წლებში სერიოზულად მოკიდნენ ხელი „ოლიმპიური ენციკლოპედიის“ შექმნას. მერე იგი საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ერთ-ერთი დამფუძნებელი იყო. მან რიგი და მძიმე საქმეები იკი თავს. სათანადო მასალების მოძიება-შეგროვებას მრავალი წელი დასჭირდა. მაგალითად, ნოდარი ათწლეულების განმავლობაში აგროვებდა ინფორმაციას ფრანგი ფრანკ ანდერსონის ოლიმპიური რეკორდების შესახებ. ეს ინფორმაცია ნოდარს ფრანკმა ანდერსონმა გაუგზავნა ფოსტით. ამ ინფორმაციის საფუძველზე ნოდარმა შეადგინა ოლიმპიური რეკორდების ცხრილი, რომელიც ბოლოს დაიხვეწა და ასეთი სახით დაიბეჭდა ნოდარის ნაშრომში.

ნოდარ გუგუშვილის ნაშრომი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი საინტერესო ნაშრომია. ნოდარი ამ ნაშრომის ავტორი ერთადერთი ქართველია, რომელიც ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ასეთ ფრიად საინტერესო ნაშრომს ქმნიდა.

ნოდარ გუგუშვილი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი ცნობილი მკვლევარი იყო. ამ სფეროში მისი ნაშრომები ფასდაუდებელ წვლილად ითვლება.

ნოდარ გუგუშვილი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი ცნობილი მკვლევარი იყო. ამ სფეროში მისი ნაშრომები ფასდაუდებელ წვლილად ითვლება.

„ლელოს“ წინა ნომერში ჩვენ შემოგთავაზეთ წერილი ქუთაისში, ქალთა შორის ბადმინტონის გამართული საქართველოს 2003 წლის ჩემპიონატის შესახებ. გუშინ რედაქციამ ბათუმიდან გამარჯვებული გუნდის ფოტოც მიიღო, რომელსაც დღეს გთავაზობთ. ხუროთბუა აღბეჭდილია საქართველოს 2003 წლის ჩემპიონი ბადმინტონის ბათუმის „კოლეჯის“ გუნდი.

ბავშვობიდან ჩოგბურთთან ერთად...

არტემ მალაიანცი

ბედნიერებაა, როცა სპორტული და შემოქმედებითი ნიჭი ერთმანეთს ემთხვევა. ასე მოდიან სპორტულ ეურნალისტიკაში საკმაო რაოდენობით ადამიანები, რომელთა ოჯახში დაბადებით და შეფასებული მოვლენები განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს მეთხუთმეტეში.

1973 წლიდან მოყოლებული, 20 წელიწადზე მეტი ხნის მანძილზე როგორც ჩოგბურთის მიმომხილველის, სისტემატურად იბეჭდებოდა „ლელოში“, „ზარია ვოსტოკასა“ და „ვეჩერნი თბილისში“ არტემ მალაიანის საინტერესო პუბლიკაციები.

ჩოგბურთისადა ანბანის შესწავლა ერთდროულად დაიწყო. მარჯანიშვილზე კორტების ახლოს ცხოვრობდა და, რა ვასაკიჩია, ჭაჭვენები თუ ეზოში ომობანას ნაცვლად თვითსკვეთი ჩოგნით თამაშობენენ. მარინა კლდიაშვილი იყო მისი პირველი გზის გამკვლევი ნამდვილი ჩოგბურთის სამყაროში. ბრინჯაოს ის მედალი, რომელიც პირველი ჯილდო იყო მის სპორტულ ბიოგრაფიაში, დღემდე ყველაზე სასტიკად მოიჩნევს ჯილდოთა კოლექციაში. მერე იყო სამხერო სავალდებულო სამსახური ვოლგოგრადში, სადაც სათხილამურო სპორტის გარდა, არანაირი სპორტის სახეობა არ იყო პატივში.

არამიიდან დაბრუნებულმა ხელი მიაყო მსაობას. ან, აჭ კი ნამდვილად თვალსაჩინო ცვალი დატოვა – უმსჯავი ყველა რანგის ფეხბურთის თასზე, ალარაფერს ვამბობთ სსრ კავშირისა და ევროპის ჩემპიონატებზე, სხვა ტურნირებზე, მათ შორის ქართველი ჩოგბურთის დიდოსტატების მონაწილეობით. თქვენ წარმოიდგინეთ, სსრ კავშირის ჩემპიონატებში რამდენჯერმე უმსაჯია ალეშანდრე მეტრეველისა და თემურ კაკულიას ფინალები.

თბერთველებს. ნოდარი აშუქებდა მაშინდელი დინამოელების გამარჯვებებს სსრ კავშირის ჩემპიონატსა და თასის გათამაშებაში.

„ლელოში“ მუშაობამ გაამდიდრა ნოდარის ცოდნა სპორტის მრავალ სახეობაში. ამიტომ შეიძლებოდა ითქვას, რომ 80-იან წლებში სერიოზულად მოკიდნენ ხელი „ოლიმპიური ენციკლოპედიის“ შექმნას. მერე იგი საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ერთ-ერთი დამფუძნებელი იყო. მან რიგი და მძიმე საქმეები იკი თავს. სათანადო მასალების მოძიება-შეგროვებას მრავალი წელი დასჭირდა. მაგალითად, ნოდარი ათწლეულების განმავლობაში აგროვებდა ინფორმაციას ფრანგი ფრანკ ანდერსონის ოლიმპიური რეკორდების შესახებ. ეს ინფორმაცია ნოდარს ფრანკმა ანდერსონმა გაუგზავნა ფოსტით. ამ ინფორმაციის საფუძველზე ნოდარმა შეადგინა ოლიმპიური რეკორდების ცხრილი, რომელიც ბოლოს დაიხვეწა და ასეთი სახით დაიბეჭდა ნოდარის ნაშრომში.

ნოდარ გუგუშვილის ნაშრომი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი საინტერესო ნაშრომია. ნოდარი ამ ნაშრომის ავტორი ერთადერთი ქართველია, რომელიც ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ასეთ ფრიად საინტერესო ნაშრომს ქმნიდა.

ნოდარ გუგუშვილი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი ცნობილი მკვლევარი იყო. ამ სფეროში მისი ნაშრომები ფასდაუდებელ წვლილად ითვლება.

ნოდარ გუგუშვილი ოლიმპიური მოძრაობის ისტორიის ერთ-ერთი ცნობილი მკვლევარი იყო. ამ სფეროში მისი ნაშრომები ფასდაუდებელ წვლილად ითვლება.

გახსენება

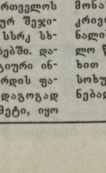

საქართველოს დამსახურებულ მწვრთნელს ქრისტინე ბიძი (ბოლო) ისპენილს 13 ნოემბერს შეუსრულებლებოდა დაბადებიდან 70 წელი. როგორც თითქმის ყველა სიხუმელი ბავშვი, გატაცებული იყო ფეხბურთით, ცურვით, მაგრამ ვაქატაცურმა სპორტმა, ქრომა გადაწყვეტა. მისი მწვრთნელი იყო წარსულში ცნობილი მოკრივე გიორგი ჭანტერია. 1946-1952 წლებში იყო ავხაზეთის ჩემპიონი, საქართველოს ჩემპიონი პირად და გუნდურ შეჯიბრებებში. მონაწილეობდა სსრკ სხვადასხვა რანგის შეჯიბრებებში. დაამთავრა სოხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდის ფაკულტეტი. მწვრთნელ-პედაგოგად იმუშავა 40 წელიწადზე მეტი, იყო ფეშქამარტი მწვრთნელი და აღმზრდელი. მისი აღზრდილებია გ. ქოიავა – აფხაზეთის ჩემპიონი, საქართველოს და სსრკ-ს პრიზიორი, ამჟამად საქართველოს უმაღლესი სასამართლოს წევრი; აფხაზეთის საქართველოსა და საკავშირო პირველობის ჩემპიონები და პრიზიორები რ. აფაბა, ზ. გვაჯავა, თ. სამუშია, დ. ფურულია... მისი თაოსნობით და მონაწილეობით აშენდა სოხუმში კრიტის დარბაზი, სპორტულ ეურნალისტიკაშიც გამოიჩინა თავი. ბოლო წლებში ჟეინილობაში იყო ოჯახით და ისე წვიდა ამქვეყნიდან, სოხუმში დაბრუნების ოცნება ოცნებად დარჩა.

მეებობრები

ამაგდართა ხსოვნის ტურნირი

სამტრედიაში ხელბურთის განვითარება-პოპულარობა ორი შესანიშნავი სპეციალისტის ვახტანგ (მორანძი) ხელისუფალისა და მილერი ჭიშმარიას სახელს უკავშირდება. მათი ხელმძღვანელობით ჭეშს ხელბურთელებს მრავალზის უსახებებით თავი სხვადასხვა შეჯიბრებებში. დღეს ისინი აღარ არიან ჩვენს გვერდით, მაგრამ მათი ეეგირდები ყველაზის აკეთებენ თაობებს შემოუნახონ ამ ზნებმაღალი ადამიანების ნათელი ხსოვნა. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება ტურნირი ჩვენი ქალაქის სხვადასხვა ქარაქებს შაბეს ხელბურთელთა გუნდების მონაწილეობით. ტურნირამ ეროსი მანჭაველაძის სახელობის „ლოკომოტივის“ სტადიონის განაბლებულ სპორტდარბაზში აიღო სტარტი. სიზეიმო განსნაში მონაწილეობდნენ რაიონის გამგებელი მერაბ სტურუა, რაიონის მაეირატი დეპუტატების კანდიდატი გრიგოლ მიქელაძე, სპორტკომიტეტის თავმჯდომარე რამაზ თელია, თავისუფალ ჭიდაობაში ეეტერანთა შორის მსოფლიო ჩემპიონი ბადრი შენგელია, სპორტის ეეტერანი მეშვიდეში ნანი ძიძიგური, ჭემალ ნიცუბაძე, როლანდ გარნოვსკი, ოთარ ლომსაძე.

წრიული სისტემით გამართულ ამ ტურნირში გამარჯვებული ბოლო ტურში, უნდა გამოელენილიყო სამტრედიისა და ქუთაისის გუნდების შეხვედრაში. 34:28 გიმარჯვებ მასპინძლებმა, მესამე ადგილზე გავიდა ფოთის გუნდი. მართალია, სპორტის ადგილის მიღმა დარჩა, მაგრამ კარგი შთაბეჭდილება დატოვა ბათუმის გუნდმა.

დაჯილდოების ცერემონიალს ესწრებოდნენ სპეციალური სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე მერაბ მეტრეველი, სპორტისელის ხელბურთის ფედერაციის ვიცე პრეზიდენტი ალეკო კიკაძიც, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის აკადემიის პრორექტორი ტარიანის გულანი. გამარჯვებული გუნდისა და პრიზიორების გარდა სპეციალური პრიზებით დაჯილდოვდნენ ცალკეული ხელბურთელები.

„ლელოს“ კორ. სამტრედია.

ფეხბურთი რასიზმის გარეშე

UNITE AGAINST RACISM

საქართველოს XV ეროვნული ჩემპიონატი XVI ტური

უმაღლესი ლიგა

საქართველოს პროფესიული ფეხბურთის ლიგა

Coca-Cola

ზვავრადული სპონსორი

„დინამო“ (თბ) - „ლოკომოტივი“ 1-0

XV ეროვნული ჩემპიონატის მეექვსმეტე ტურის ბოლო მატჩი, თბილისური დერბით დასრულდა. „ერთნულზე“ თბილისის „დინამომ“ — „ლოკომოტივს“ უმასპინძლა და მინიმალური ანგარიშით 1-0 სძლია მეტოქეს. მოუხედავად წვიმისა და სიცივისა, გულშემატკივარი მაინც ბლომად შეიკრიბა. ტრიბუნებზე კვლავ გაისმოდა გამამხნევებელი შეძახილები. მართალია თამაში „დინამოს“ გამარჯვებით დასრულდა, მაგრამ არც „ლოკომოტივი“ გამოიყურებოდა ცუდად.

სტუმრთა რიგებში, ორიგე ტაიმში აქტიურად თამაშობა განელა ეშუანმა, მაგრამ გოლის გატანა ვერ მოახერხა, მას თითქმის მეტოქის ყველა მცველი მეურვეობდა. რქინიგზელთა რიგებში არ უთამაშიათ რევაზ ქემოლაძეს, ლუკა ხოშტარიას და მეკარე გრიშკა შენელს: „სამი ფეხბურთელი გვაკლდა, რომლებიც შეუძლოდ იყვნენ და ვერ ითამაშეს, მაგრამ უკმაყოფილო ნამდვილად არ ვარ ჩემი შვილების“ — განაცხადა ლუის ესპარიასმა.

„დინამოს“ რიგებში არ იმყოფებოდა სამი ძირითადი ფეხბურთელი. ანჩაბაძე, რომელიც დისკვალიფიცირებული, ბრაზილიელი კარლოს და რომს და ოთარ ხიზანიშვილი კი ტრავმირებულები არიან.

„ტრავმა ისევ გამირთულა, რის გამოც ვერ მოვახერხე ჩემი თანაგუნდელების დახმარება. იმედი, ყველაფერი კარგად დამთავრდება და მომდევნო მატჩებში მოვიღებ მონაწილეობას“ — ასე ახსნა ნაყრების ფეხბურთელმა გუნდში არყოფნა. აღსანიშნავია, სანერო აშველის თამაში, რომელიც მოცილი 88 წუთის განმავლობაში სრული ძალებით უტიდა და 27-ე წუთზე გამარჯვების გოლის გატანაც კი მოახერხა. ამის შემდეგ კიდევ შეეძლოთ ანგარიშის გაზრდა მასპინძლებს, კერძოდ, ალექსიძეს, მაგრამ

მეთექვსმეტე ტურს სამდღიანი შესვენების შემდეგ მეჩვიდმეტე ტური მიჰყვება, რომლის მატჩები ოთხშაბათს და ხუთშაბათს გაიმართება. ულაპარაკოდ, ტურის მთავარი მატჩი ვაკეში ჩატარდება. „ლოკომოტივი“ „ტორპედოს“ მასპინძლობს. თანაბარ ქულიან მეტოქეთა ჭიდილში უნდა გაირკვეს, ვის ეროვნება და ვინ იმსახურებს ზეექვსეულში სანუკვარ ადგილს.

მთელიანობაში მეჩვიდმეტე ტურის განრიგი ასეთია:

უმაღლესი ლიგა, XVII ტური

ხვალ, 12 ნოემბერს
მცხეთა – სპარტაკი
სიონი – დილა
ვიტ ჯორჯია – კოლხეთი 1913
თბილისი – დინამო (ბთ)

ზეგ, 13 ნოემბერს
მერცხალი – დინამო (თბ)
ლოკომოტივი – ტორპედო.

„ლოკომოტივი“ - „დინამო“ (თბ) 0-1

საქართველოს XV ეროვნული ჩემპიონატის მეექვსმეტე ტურის ბოლო მატჩი, თბილისური დერბით დასრულდა. „ერთნულზე“ თბილისის „დინამომ“ — „ლოკომოტივს“ უმასპინძლა და მინიმალური ანგარიშით 1-0 სძლია მეტოქეს. მოუხედავად წვიმისა და სიცივისა, გულშემატკივარი მაინც ბლომად შეიკრიბა. ტრიბუნებზე კვლავ გაისმოდა გამამხნევებელი შეძახილები. მართალია თამაში „დინამოს“ გამარჯვებით დასრულდა, მაგრამ არც „ლოკომოტივი“ გამოიყურებოდა ცუდად.

სტუმრთა რიგებში, ორიგე ტაიმში აქტიურად თამაშობა განელა ეშუანმა, მაგრამ გოლის გატანა ვერ მოახერხა, მას თითქმის მეტოქის ყველა მცველი მეურვეობდა. რქინიგზელთა რიგებში არ უთამაშიათ რევაზ ქემოლაძეს, ლუკა ხოშტარიას და მეკარე გრიშკა შენელს: „სამი ფეხბურთელი გვაკლდა, რომლებიც შეუძლოდ იყვნენ და ვერ ითამაშეს, მაგრამ უკმაყოფილო ნამდვილად არ ვარ ჩემი შვილების“ — განაცხადა ლუის ესპარიასმა.

„დინამოს“ რიგებში არ იმყოფებოდა სამი ძირითადი ფეხბურთელი. ანჩაბაძე, რომელიც დისკვალიფიცირებული, ბრაზილიელი კარლოს და რომს და ოთარ ხიზანიშვილი კი ტრავმირებულები არიან.

„ტრავმა ისევ გამირთულა, რის გამოც ვერ მოვახერხე ჩემი თანაგუნდელების დახმარება. იმედი, ყველაფერი კარგად დამთავრდება და მომდევნო მატჩებში მოვიღებ მონაწილეობას“ — ასე ახსნა ნაყრების ფეხბურთელმა გუნდში არყოფნა. აღსანიშნავია, სანერო აშველის თამაში, რომელიც მოცილი 88 წუთის განმავლობაში სრული ძალებით უტიდა და 27-ე წუთზე გამარჯვების გოლის გატანაც კი მოახერხა. ამის შემდეგ კიდევ შეეძლოთ ანგარიშის გაზრდა მასპინძლებს, კერძოდ, ალექსიძეს, მაგრამ

მდეგ რკინიგზელები გამოცოცხლდნენ და უფრო ხშირად ერთვებოდნენ კონტრშეტევებში, მაგრამ „დინამოს“ დაცვა ამ მატჩში, აღებულ ციხესიმაგრედ იქცა.

პრესკონფერენციაზე

ლუის ცეკარაზი: „პირველ ტაიმში ვცდილობ ჩემს კოლეგას გამარჯვება. რაც შეეხება თამაშს, ვერ ვიტყვი, რომ უინტერესო იყო. ჩემმა პირველ ტაიმში უფრო სუსტად ითამაშეს ვიდრე მეორეში. ალბათ, ეს შეცდომებმა განაპირობა. არც მეკარის თამაშით ვარ უკმაყოფილო. მართალია, პირველ ტაიმში გოლი გაეშვა, მაგრამ თავდაჯერება მიიღო და მეორე ტაიმში ბეერჯერი გადაარჩინა ჩვენი გუნდი“.

ივო შუშაკი: „ლოკომოტივი“ ძლიერი გუნდია, რომელიც დაკომპლექტებულია კარგი ფეხბურთელებით. ალსანიშნავია, რომ ჩემმა კოლეგამ მოახერხა და არ თამაშში გუნდი შეცვალა, შედეგსაც აღწევს. თამაშს რაც შეეხება, ვფიქრობ, ცუდი არ ყოფილა, პირიქით, დღეს ერთ-ერთი საუკეთესო შეხვედრის ჩატარება“.

ლ. ბაბაკოტაძე

„სპარტაკი“ - „კოლხეთი 1913“ 1-0

თბილისის „სპარტაკი“ იმ ახალგაზრდა ფეხბურთელებით არის დაკომპლექტებული, რომელებიც მომდინარე ჩემპიონატში დებიუტანტები არიან, მაგრამ არაერთხელ დაამტკიცეს თავიანთი სიძლიერე. შაბათს გამართულ მატჩში ახვენეს გულშემატკივრებს ის თამაში, რომელსაც ყველა დიდი ხანი ელოდა. სწრაფი ტემპი, თავდაუზოგავი ბრძოლა ბურთისთვის. მათ კონტრშეტევებს გულშემატკივრები ოვაციებით ხვდებოდნენ, ეს კი ახალგაზრდა ფეხბურთელებისთვის დიდი სტიმულია.

ეროვნული ჩემპიონატის გამაძლებაში ასეთი სუსტი მატჩი ფოთის „კოლხეთს“ ჯერ არ ჩაუტარებია. ცოტა ვინმე თუ ელოდა იმ შედეგს, რაც ტაბლოზე დაფიქსირდა, მაგრამ მოსახდენი მოხდა. კოლხებმა ამ წაგებით ჩემპიონატში მე-

სპორტული კალენდარი

მცხეთა – „ლეჩხუმი“ 5-0

მცხეთა: ლ. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე, ი. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე

„არმაზი“ – „სიონი“ 0-4

„არმაზი“: ს. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე

„დინამო“ (თბ) – „ლოკომოტივი“ 1-0

დინამო: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„სპარტაკი“ – „კოლხეთი 1913“ 1-0

სპარტაკი: ს. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე

„დინამო“ (ბთ) – „მერცხალი“ 3-2

დინამო: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„ლოკომოტივი“ – „ტორპედო“ 3-0

ლოკომოტივი: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„სიონი“ – „დილა“ 2-1

სიონი: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„ვიტ ჯორჯია“ – „კოლხეთი 1913“ 3-0

ვიტ ჯორჯია: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„მცხეთა“ – „სიონი“ 0-4

მცხეთა: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„არმაზი“ – „ლოკომოტივი“ 0-3

„არმაზი“: ს. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე

„დინამო“ (თბ) – „სიონი“ 1-0

დინამო: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„ლოკომოტივი“ – „დინამო“ (თბ) 0-1

ლოკომოტივი: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„დინამო“ (ბთ) – „ტორპედო“ 3-0

დინამო: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„ვიტ ჯორჯია“ – „დილა“ 3-0

ვიტ ჯორჯია: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„მცხეთა“ – „ლეჩხუმი“ 5-0

მცხეთა: ლ. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე, ი. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე, ლ. ლომსაძე

„არმაზი“ – „სიონი“ 0-4

„არმაზი“: ს. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე

„დინამო“ (თბ) – „ლოკომოტივი“ 1-0

დინამო: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

„ლოკომოტივი“ – „ტორპედო“ 3-0

ლოკომოტივი: ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე, ლ. ბერიძე, ნ. ბერიძე

**„დინამო“ (ბთ

საქართველოს XV ერთჯერადი რეგიონიანი ფესტივალი XIII ტური

პირველი ლიგა

9 ნოემბერი
სამგორელი — მილანი 1-0

10 ნოემბერი
ოვერია — ცხინვალი 0-1
ოლიმპი — გორდა 2-0
გურია — ოსუ 3-2
ლტყა — ჰობულეთი 1-4

დღეს, 11 ნოემბერს
მეტალურგი — ლოკომ (სამტრ)
დინამო 2 (თბ) — ამერი
ვიტ ჯორჯია (მცხ) — ჩიხურა

რეგიონული ლიგა

აღმოსავლეთის ზონა
გადატანილი მატჩები
ავაზა — თბილისი 1-0
თ.ს. აკადემია — ნორჩ. დინ. 3-1
ნორჩ.დინ2 — კრწანისი 2-3

ჭაბუკთა ლიგა, IX ტური

89-90 წწ.
დინამო (თბ) — ვიტ ჯორჯია 0-1
მცხეთა — თბილისი 4-0
დილა — მერცხალი 3-3
დინამო (ბთ) — ლოკომოტივი 2-0
ტორპედო — კოლხეთი 1913 2-0
სპარტაკი — სიონი10-0

87-88 წწ.
დინამო (თბ) — ვიტ ჯორჯია 0-1
მცხეთა — თბილისი 0-1
დილა — მერცხალი 3-1
დინამო (ბთ) — ლოკომოტივი 1-2
ტორპედო — კოლხეთი 1913 1-0
სპარტაკი — სიონი 4-0

85-86 წწ.
სიონი — სპარტაკი 2-2
თბილისი — მცხეთა (გადაიდო)
მერცხალი — დილა 1-0
ლოკომოტივი — დინამო (ბთ) (გადაიდო)
კოლხეთი 1913 — ტორპედო 3-1
ვიტ ჯორჯია — დინამო (თბ) 2-1

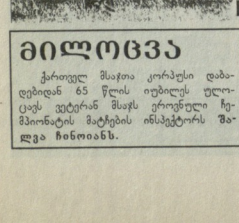

სამი მატჩი, სამი მარცხი

სრული ფიასკოთი დაასრულა ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლი თურქეთში საქართველოს 17 წლამდელ ჭაბუკთა ნაკრებმა. გელა გოგელიანის შეგირდებმა უეცნობთან წაგების შემდეგ ჯგუფური ტურის დარჩენილი ორი მატჩიც დაკარგეს. ბელორუსთან 1-2, თურქეთთან 0-5 და ბოლო ადგილზე გავიდნენ. ჯგუფიდან შემდეგ ეტაპზე ასპარეზობას ესპანეთისა და უელსის ჭაბუკები აგრძელებენ.

შინიც ბანზე დარჩა

მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ეტაპის მატჩები დაასრულა საქართველოს ფუტსალის ნაკრებმაც. სლოვენიაში გელა ინაღიშვილის შეგირდებმა სამი მატჩიდან ორი წააგეს სერბებთან 3-6 და სლოვენიასთან 0-5. მოუგეს მოლდოვას 6-5 და ჯგუფში მესამე ადგილზე გავიდნენ. შესარჩევი ეტაპი მოიგეს მასპინძლებმა სლოვენიელებთან, მათ ბოლო მატჩში ჯობეს სერბებს 2-1 და ფლეი-ოფში ითამაშებენ.

ნორჩი თაობის უნარიანი აღმზრდელი

გარდაცვლილი მეგობრის გახსენება ადამიანს ყოველთვის სევდას ჰგვრის. მით უმეტეს მაშინ, როცა მეგობარი კაცური კაცის სახელით მიდის ამქვეყნიდან. გახალისებული, თავისი საქმის დიდი მცოდნე. ნორჩი თაობის გულისხმიერი, უნარიანი აღმზრდელი, ფიზკულტურად სრულქმნილი და ბავშვივით ხალისი გულის პატრონი, მეგობრების დიდი მოყვარული, ღიმღიმი, აუღელვებელი, ყოველთვის თავდაჭერილი და მოზომილი სიტყვის ოსტატი. ვინც იცნობდა, ადბაო ყველას ასეთი რაობუდგანია საქართველოს დასახსოვრებელი მწერთნელი, ეროვნული კატეგორიის მსაჯი მრავალი გამარჯვებების და თითებზე ჩამოთვლელი ახალგაზრდა, შემდგომში ცნობილი ფეხბურთის ოსტატის თუ დიდოსტატის აღმზრდელი, ფარეხ (ბორის) ჭელიძე. ფეხბურთის თამაში მან ბავშობიდან დაიწყო. 1938 წელს გამოდიოდა თბილისის საპორტსკოლის გუნდში, 1943 წელს საბჭოთა არმიის რიგებში გაიწვიეს, მონაწილეობდა მეორე მსოფლიო ომში გერმანიასა და იაპონიის ფრონტებზე. რამდენიმე წლის მანძილზე საბჭოთა არმიის ფეხბურთელთა გუნდებში თამაშობდა. გამოდიოდა შორეული აღმოსავლეთის ნაკრების შემადგენლობაში. ბევრმა დღესაც არ იცის, რომ ბორისი უფრო წარმატებულ შეხვედრებს აღწერდა ფარიკაობაში. 1953 წელს, ნოემბერში ქ. ლენინგრადში ჩატარებულ საბჭოთა კავშირის პირველობაზე ჩემპიონის სახელიც კი მოიპოვა. მაშინ მეორე ადგილი შემდგომში საქვეყნო ცნობილმა კოსმონავტმა მერინავა ელისეევმა დაიკავა. ამას ადასტურებს ფოტო, რომელზეც ფ. ჭელიძის ალბომში აღმოვაჩინე. მიუხედავად ფარიკაობაში დიდი წარმატებებისა, ახალგაზრდობიდან მოყოლებული მთელი ცხოვრება მაინც ფეხბურთს დაუთმო. ემსახურებოდა როგორც საქართველოს, ისე საკავშირო პირველობების მატჩებს.

ფ. ჭელიძემ დიდი ავტორიტეტი მოიხვეჭა როგორც ბავშვთა შორის მომუშავე მწვრთნელმა. მან აღზარდა ცნობილი ფეხბურთელები, მათ შორის დათო ყუფიანი, მისი ხელმძღვანელობით მიიღეს საფეხბურთო ნათლობა თ. დოღობერიძემ, ი. ხაზროევმა, თ. მიქაშავიძემ, ი. ჯანშიევმა, ო. ობიძემ და სხვა მრავალმა ოსტატმა.

არავრთხელ გამოსულან წარმატებით მისი ხელმძღვანელობით საკავშირო პირველობებზე ჩვენი მოზარდთა თუ ჭაბუკ ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდები. გარდა ახალგაზრდებისა, ფ. ჭელიძე წვრთნიდა ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდებსაც: რუსთავის „მეტალურგს", თბილისის „სპარტაკს", ტყიბულის „მეშახტეს", ჭიათურის „მაღაროელს" და სხვა.

ბორისის წასვლით ამქვეყნიდან ბევრი რამ დაკარგდა ახალგაზრდა ფეხბურთელთა აღზრდადაოსტატების საქმეს.

ედუარდ ჩიფჩიური

მარცხენა სურათზე – ლენინგრადი. 1953 წლის 16 ნოემბერი. სსრკ-ს მოფარიკაჭეთა გუნდური პირველობა. მარცხნიდან პირველი ბ. ჭელიძე, მესამე – მფრინავი კოსმონავტი ელისეევი; ზედა სურათზე – მოედნიდან. 1958 წელი. სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის" საკავშირო პირველობა. მეოთხეს შემდეგ მოაბიჯებს ბორია ჭელიძე.

გურამ ცხოვრებოვი – ფეხბურთელი

ვისაც გურამ ცხოვრებოვი ერთხელ მაინც უხილავს მწვანე მინდორზე, უნებლიედ გაიხსენებდა პოეტის სიტყვებს – „ოსი ფეხბარდი, – მთიული – ბრძოლაში შეუპოვარი", და, მართლაც, რომ ფეხბარდი ფეხბურთელი იყო იგი. ძირითადად ამ გარემოებამ განაპირობა ის, რომ ცხინვალის საფეხბურთო სკოლის აღზრდილი და იქვე დამადებული გურამ ცხოვრებოვი, თბილისის „დინამოს" ერთ-ერთი ფეხბურთელის რეკომენდაციით 1957 წელს ჩარიცხეს დედაქალაქის „დინამოს" სათადარიგო შემადგენლობაში. აქ მას თვალი დაადგა ქართული ფეხბურთის მამამთავარმა ანტონ ფორდანიამ და 1958 წელს ქუთაისში ჩამოყალიბებული საფეხბურთო კლუბ „ლოკომოტივში" მიიწვია (ეს გუნდი „ტორპედოს" წინამორბედი იყო). გურამ ცხოვრებოვს რომ ღიმის წილი მიუძღვის ქუთაისის „ტორპედოს" აღზევებაში, იმაშიც აისახა, რომ გუნდმა დასახურებულად მოიგო 1961 წლის სეზონში „ა" კლასის ერთადერთი საგზური კიშინიოვში და გურამი მომდევნო, 1962 და 1963 წლის სეზონში დიდად დაეხმარა „ტორპედოს" დამკვიდრებულს უმაღლეს შეელონში. იმერეთისელ „ტორპედოს" ხელმძღვანელობას მეკარისა და დაცვის ხაზში არაერთი პრობლემები არ აწუხებდათ, დაწყებული მეკარე ურუშაძით, ახალგაზრდა იუნ ლოსაბერიძით და დიდ საფეხბურთო ბატალიებში გამობრძმედილ ეფექარე თორაძით დამთავრებული. რაც შეეხება ნახევარდაცვისა და თავდასხმის ხაზს – აქ გუნდის ხელმძღვანელობის დიდი პრობლემების წინაშე იდგა. სწორედ ასეთ უმძიმეს პრობლემებში მოუხდა ქუთაისის „ტორპედოს" გზის გაკვლევა დიდი ფეხბურთის ლაბირინთებში. ამ მომენტში გურამ ცხოვრებოვი გაუვალ ციხესიმაგრედ მოევლინა „ტორპედოს" დაცვას. ამ დროს მოუხდა მას მეტრალეთა გაცივა ისეთ გამორჩენილ ფორვარდებთან, როგორებიც იყვნენ სლავა მეტრაველი მოსკოვის „ტორპედოდან", ვალერი ურინი მოსკოვის „დინამოდან" გერმან ზაუტინი არმიის ცენტრალური სპორტული კლუბიდან, რომ არაფერი ვთქვათ თბილისისა და კიევის „დინამოს" მარჯვენა გარემბრებზე – თენგიზ მელაშვილზე და ოლეგ ბაზილევიჩზე. ბუნებრივია, გურამ ცხოვრებოვის თავდადებულ თამაშს თვალი დაადგეს „დინამოს" მკვლევრებმა და სულ მალე, 1964 წლის საფეხბურთო სეზონში, იგი გამოჩნდა თბილისის „დინამოს" ძირითად შემადგენლობაში ჩვენ ამპლუაში. მარცხენა მცველის პოსტზე ითამაშა რა საკავშირო ჩემპიონატის 32 მატჩი, ფეხბედნიერი გამოდგა მისი მოსვლა თბილისის „დინამოში". ღვაწლი დაუფასდა... ის, რაზედაც ათეული წელის განმავლობაში ოცნებობდნენ „დიდი ურეგვაელები", გურამ ცხოვრებოვმა ერთ სეზონში გამოკრა ხელი ოქროს მედალს. 7 სეზონის განმავლობაში იცავდა იგი თბილისის „დინამოს" ღირსეულს და მაყურებელს არ ახსოვს მის მიერ „ხაგებული" მატჩი. იგი ბოლომდე იხარჯებოდა, რაც, სამწუხაროდ, აკლია ბევრ თანამედროვე ფეხბურთელს. ამ გარემოებამ განაპირობა გურამ ცხოვრებოვის მიწვევა საბჭოთა კავშირის პირველ ნაკრებში 1967 წელს, სადაც მან 7 მატჩი ითამაშა. ამავე წელს მისი გამოსვლა თბილისის „დინამოში" აღინიშნა ბრინჯაოს მედლით. რაც შეეხება გატანილ გოლებს, 4-ჯერ თავი გამოიჩინა საკავშირო ჩემპიონატის 151 კალენდარულ მატჩში, ხოლო 1 გოლი საერთაშორისო ამხანაგურ მატჩში გატანა ჩხოსლოვაკიაში სტუმრად ყოფნის დროს ქალაქ გრადეც-კრალოვის „სპარტაკს". საერთო ჯამში თბილისის „დინამოს", ქუთაისის „ტორპედოს" და საბჭოთა კავშირის ნაკრები გუნდების შემადგენლობაში მის მიერ ჩატარებული მატჩების რაოდენობა თავისუფლად მიაღწევს 250-ს. თავის დროს მასთან საუბრისას – თუ ვის მიიჩნევდა იგი ყველაზე აგრესიულ მეტოქედ, გაღიმებადა – მხოლოდ სლავა მეტრაველს, და ისიც დასძინა, რომ სლავა მეტრაველზე უკეთესი მარჯვენა გარემბრი მას საერთოდ არ შეხვედრია, რომ სლავა მეტრაველის თბილისის „დინამოში" გადმოყვანამ განსაზღვრა თბილისის „დინამოს" გაჩენმპიონება 1964 წლის საფეხბურთო სეზონში. გატანილი გოლებიდან თუ რომელი დაამახსოვრდა ყველაზე მეტად, გურამ ცხოვრებოვმა თქვა: „რა თქმა უნდა, გოლი, რომელიც 1965 წლის საფეხბურთო სეზონის მიწურულს მაქვს გატანილი მოსკოვის „სპარტაკის" კარში და ეს შეხვედრა თბილისში მოვიგეთ 2-1". წლეულს თბილისის „დინამოს" სტადიონზე, გურამ ცხოვრებოვის დაბადების 65 წლისთავთან დაკავშირებით თანაგუნდელებმა დიდი პატივი მიაგეს მის ხსოვნას.

დემურ ტორაძე

გაზეთის დაბეჭდვამდე

ოცი გულშემაჯერვარი დაკაკვეს...

სერბიისა და ჩერნოგორიის ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მთ რიგ ტურში, ცენტრალური მატჩის შემდეგ (ერთმანეთს ხვდებოდნენ ა ქვეყნის უძლიერესი გუნდები – „ცრვენა ზვეზდა" და „პარტიზანი") გულშემატკივართა შორის მოხდა შეტაკება, რომლის დროსაც 7 ადამიანი დაშავდა. ერთი მათგანი პოსპიტალში მოათავსეს. პოლიციამ დააკავა 20 გულშემატკივარი. ესენი არიან „პარტიზანის" ფანატები, რომლებიც მოედანზე პლასტმასის ხალმებს ისროდნენ ტრიბუნებზე.

მილოცვა

ქართველ მსაჯთა კორპუსი დაბადებიდან 65 წლის იუბილეს ულოცავს ვეტერან მსაჯს ეროვნული ჩემპიონატის მატჩების ინსპექტორს შალვა ჩიხლიანს.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია და სამსაჯო-სანიტარულ კომიტეტი მწუხარებით იუწყებიან, რომ ფიფას არბიტრს დავით სანაიას გარდაეცვალა მამა და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

დაკრძალვა 15 ნოემბერს 15 საათზე. მარტყოფის რწის სოფ. ლეხანდრაო.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ამბები

იაშვილის „ჰეთ-თრიკი“, შოთას „დუბლი“ და... საქველო კლუბის კრახი

გასულ შაბათ-კვირას გამართული ევროპის ქვეყნების ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მორიგი ტურის მატჩები ქართველთა გოლებით აღინიშნა.

გერმანიის ბუნდესლიგის მე-12 ტურში ცხრაზეშვილისა და იაშვილის „ფრაიბურგმა“ „ვოლფსბურგს“ უმასპინძლა. 31-ე წუთზე იაშვილმა გაახსნა ანგარიში, ორ წუთში ქართველმა ფორვარდმა ანგარიში 2-0 გახადა. მეორე ტაიმი „ვოლფსბურგმა“ აქტიურად დაიწყო და 62-ე წუთზე ტოპჩჰმა ანგარიშში სხვაობა შეამცირა. თუმცა, მალე ისევ გაიბრწყინა იაშვილმა, რომელმაც მესამედ აიღო მეტოქის კარი და თავისი გუნდის გამარჯვება უზრუნველყო. მართალია, ბოლო წამებზე სტუმრებმა კიდევ ერთი გოლი გაიტანეს, მაგრამ ეს უკვე ალარაფერს წყვეტდა. „ფრაიბურგმა“ იაშვილის „ჰეთ-თრიკით“ წყალობით 3-2 გაიმარჯვა. სხვათა შორის, ეს პირველი ქარხული „ჰეთ-თრიკია“ ბუნდესლიგაში.

ამ მატჩში „ფრაიბურგი“ ასეთი შემადგენლობით თამაშობდა: გოლკი, კრუპკე (ვილი, 89), კონდე, დიარა, ბერნერი, ბაიამოვიჩი, რიტერი, ცქიტიშვილი, კულაბოვი, სანე (მიულერი, 73), იაშვილი (გუა-მიენი, 87).

ამავე ტურში შედგა ცენტრალური შეხვედრა მიუნხენსა „ბაიერსსა“ და დორტმუნდის „ბორუსიას“ შორის. თამაში მიუნხენელთა სრული უპირატესობით მიმდინარეობდა და მათივე გამარჯვებით დამთავრდა — 4-1. გამარჯვებელთაგან გოლები გაიტანეს ბალაკმა, სანიოლმა, სალიპამჯიჩმა და პისარომ.

„ლევერკუზენმა“ საკუთარ მოედანზე ჯარა „შალკეს“ (3-1) სტუმრათა გუნდის შემადგენლობაში 90 წუთი ითამაშა კობიაშვილმა, მაგრამ ვერაფერი უშველა საქმეს.

მორიგი გამარჯვება იზეიმა „შტუტგარტმა“, რომელმაც ტუმრად 2-0 სძლია „ინტრახტს“ და 30 ქულით კლავ ინარჩუნებს ერთპიროვნულ ლიდერობას. 29 ქულით მეორე ადგილზეა „ლევერკუზენი“, ხოლო მესამე ადგილზე მყოფ ბერმენის „ვერდერს“ 28 ქულა აქვს.

„ფრაიბურგი“ 15 ქულით მეცხრე საფეხურზეა იმყოფება, ხოლო „შალკე“ 14 ქულით — მეთერთმეტეზე.

ტურის სხვა შეხვედრები.

„ჰამბურგი“ — „მიუნხენი“ — 3-1, „ბოხუმი“ — „კიოლნი“ — 4-0, „ბერტა“ — „მონხენგლადბახი“ — 2-1, „ჰანზა“ — „კაიზერსლაუტერნი“ — 4-0, „ჰანოვერი“ — „ვერდერი“ — 1-5.

იტალიის სერია „ა“-ს მეცხრე ტურში ფრედ (0-0) დასრულდა „პარმასა“ და „ვილანის“ მატჩი. ამით ისარგებლა „იუვენტუსმა“, დაამარცხა რა საყურადო მოედანზე „უდინეზე“ 4-1, 23 ქულით ერთპიროვნული ლიდერობა იგდო ხელთ. როგორც იქნა, მოიგო „ინტერმაც“, რომელმაც შინ სამი უშასუხო გოლი გაუტანა ატბესიდერ „ბარისს“. რომში ტურის ცენტრალურ მატჩში, ადგილობრივმა „რომამ“ 2-0 სძლია „ლაციოს“, „რომას“ და „მილანს“ 21-21 ქულა აქვთ და შესაბამისად მეორე-მესამე ადგილებს იკუთვნებ.

ტურის სხვა მატჩები: „სამპდორია“ — „ემპოლი“ — 2-0, „ბრეშა“ — „ბოლონია“ — 0-0, „სიენა“ — „იუვო“ — 1-2, „რეჯინა“ — „მოდენა“ — 1-1, „პერუჯა“ — „ლეჩე“ — 2-2.

ინგლისის პრემიერლიგის მეთორმეტე ტურში „ჩელსი“ ბრწყინვალე ფეხბურთით მოხიბლა საზოგადოება. აბრამოვიჩის გუნდმა, რომელმაც ჩემპიონთა ლიგის ამასწინანდელ მატჩში ტურმად 4-0 გაანადგურა „ლაციო“, ამჯერად აღარ შორება და მისი „ნიუკასლი“ გაასწორა მიწასთან — 5-0. გამარჯვებულთაგან თავი გამოიჩინეს ჯონსონმა, კრუსპომ, ლამპარდმა, დაფმა და გუდოისმა.

„არსენალი“ პირველი ტაიმის შემდეგ 0-1 აგებდა საკუთარ მოედანზე „ტოტენჰემთან“, მაგრამ მეორე ტაიმში არსენ ვენგერის შეგირდებმა შეძლეს თამაშში გარდატეხის შეტანა — 69-ე წუთზე ჯერ პირველმა გაათანაბრა ანგარიში, ათ წუთში კი ლენგენბერგმა გამარჯვების გოლი გაიტანა სტუმართა კარში — 2-1.

„მანჩესტერ იუნაიტედმა“ სტუმრად ტურის ცენტრალური მატჩი მოუგო „ლივერპულს“. ანგარიში მეორე ტაიმის დასაწყისში გაზსნა, მანვე 70-ე წუთზე მეორედ აიღო მეტოქის კარი. მასპინძლებმა მატჩის მიწურულს ერთი გოლის გატანა მოახერხეს, მაგრამ ქულა მაინც ვერ გადაარჩინეს — 1-2. გუნდების შემადგენლობა:

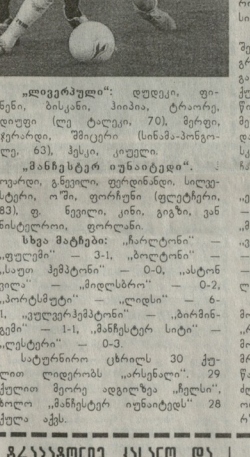

„ლივერპული“: დუდეკი, ფინენი, ბისკანი, პიკჩია, ტრაორე, დიუდი (ლე ტალენი, 70), მერფი, ჯერარდი, შმიცერი (სინამა-პონგოლე, 63), ჰეისი, კიუელი.

„მანჩესტერ იუნაიტედი“. ოჯარი, გბვილი, ფერდინანდი, სილვესტერი, ო'შეი, ფორჩენი (ფლეტჩერი, 83), ფ. ნევილი, კინი, გიგზი, ვან ნისტელროო, ფორლანი.

სხვა მატჩები: „ბოლტონი“ — „უელსი“ — 3-1, „ბოლტონი“ — „საუთ ჰემპტონი“ — 0-0, „ასტონ ვილა“ — „ვიდზბრო“ — 0-2, „პორტსმუტი“ — „ლიდსი“ — 6-1, „უოლვერჰემპტონი“ — „ბირმინგემი“ — 1-1, „მანჩესტერ სიტი“ — „ლესტერი“ — 0-3.

სატურნირო ცხრილს 30 ქულით ლიდერობს „არსენალი“. 29 ქულით მეორე ადგილზეა „ჩელსი“, ხოლო „მანჩესტერ იუნაიტედს“ 28 ქულა აქვს.

სენსაციური გამოდგა **ესპანეთის პრემიერლიგის** მეთორმეტე ტური. მადრიდის „რეალი“ სტუმრად 1-4 დამარცხდა „სევილიასთან“. არადა, „სამეფო კლუბი“ უძლიერესი შემადგენლობით ასპარეზობდა: კასილიასი, ივან ელგერა, ჰაჯნი, რუბენი (სოლარი, 27), რაული, ბრაო, გუტი, ზიდანი, ბეკჰემი, ფიგუ, რაული, რონალდო.

ამ მატჩმა კიდევ ერთხელ ნათელჰყო, რომ მადრიდელებს საზაფხულო ტრანსფერების დროს რიგიანი მცველი უნდა ეყიდათ. მათ დაცვაში დღემდე ვერ აღმოფხვრეს ხარვეზები, აი „სეველიასაგან“ ოთხი გოლიც მიიღეს.

საკუთარ მოედანზე დამარცხდა კიდევ ერთი ლიდერი „ვალენსია“, რომელმაც ვერაფერი გააწყო „რასინგთან“ — 1-2.

„სოსიედადთან“ პირველი ტაიმის შემდეგ ავებდა „დეპორტივო“, მაგრამ საბოლოოდ მაინც მოახერხა გამარჯვების მოპოვება (2-1) და 25 ქულით კვლავ ერთპიროვნულად დარჩა ლიდერად. 23-23 ქულით მეორე-მესამე ადგილებს იყოფენ „ვალენსია“ და „რეალი“. თუმცა ამ უკანასკნელს ერთი თამაშით ნაკლები აქვს ჩატარებული.

სხვა მატჩები: „ბილბაო“ — „ესპანიოლი“ — 1-0, „სარაგოსა“ — „სელტა“ — 1-1, „ალბასეტე“ — „მალაგა“ — 0-1, „ატლეტიკო“ — „ვილარეალი“ — 1-0, „მალორკა“ — „მერსია“ — 4-1, „ოსასუნა“ — „ვალადოლიდი“ — 1-1, „ბარსელონა“ — „ბეტისი“ — 2-1.

შოტლანდიის პრემიერლიგის მორიგ ტურში შოთა არველაძის „რეინჯერსმა“ ხელ წუთებზე გამოლიჭა ხელიდან გამარჯვება სტუმრად „ცელტარკას“ — 3-2. ამ წარმატებაში ლომის წილი მიუძღვის შოთა არველაძეს, რომელმაც ორი გოლი გაიტანა მეტოქის კარში.

სხვა მატჩები: „სელტიკი“ — „დანფერმლინი“ — 5-0, „დანდი“ — „მოზერველი“ — 0-1, „პიბრინანი“ — „დანდი იუნ.“ — 2-2, „ლივინგსტონი“ — „პარტიკი“ — 2-0, „აბერდინი“ — „პირთსი“ — 0-1.

სატურნირო ცხრილში 34 ქულით ლიდერობს „სელტიკი“, რომელიც 5 ქულით უსწრებს „რეინჯერსს“.

პოლანდიის ჩემპიონატის მეთერთმეტე ტურში „აიაქსმა“ სტუმრად 4-1 მოუგო „დენ ჰააგს“, ხოლო „ფეინოორდმა“ წარმატების შანსი არ დაუტოვა „ვოლენდამს“ — 3-1. მორიგი გამარჯვება იზეიმა „ალკმაარმა“, რომელმაც სტუმრად 2-1 დაამარცხა „ჰერაკლ“. ახლა მეორე ადგილზე მყოფ „ალკმაარს“ 25 ქულა აქვს და 3 ქულით ჩამორჩება „აიაქსს“. ვერ მოიგო „ენხედჰოვენმა“, რომელმაც საკუთარ მოედანზე ფრედ (1-1) დაასრულა შეხვედრა „როზენდალთან“.

სხვა მატჩები: „ვიტესი“ — „ვილემი“ — 2-2, „როდა“ — „ტვენტე“ — 2-1, „ჰერენვენი“ — „ცვოლე“ — 1-1, „უტრეხტი“ — „ვაალვაიკი“ — 1-0, „ნაიმეგენი“ — „გრონინგენი“ — 2-3.

საფრანგეთის ჩემპიონატის მესამეტე ტურში „მონაკომ“ სტუმრად 1-0 სძლია „აიაჩოს“ და 30 ქულით კვლავ ინარჩუნებს პირველ ადგილს. სატურნირო ცხრილში მას 3 ქულით ჩამორჩება „ლიონი“, რომელმაც სტუმრად ტურის ცენტრალურ შეხვედრაში გაანადგურა „მარსელი“ — 4-1.

სხვა მატჩები: „ნიცა“ — „ბასტია“ — 2-0, „ლე მანი“ — „მეცი“ — 2-0, „ნანტი“ — „ასე“ — 0-1, „რენი“ — „ლილი“ — 2-2, „ოსერი“ — „გრენობლი“ — 3-0, „ლანსი“ — „მონპელიე“ — 3-2, „სოშო“ — „ტულუზა“ — 3-1, „სტრასბური“ — „ბორდო“ — 1-1

გაღაგაკეთებულ „ლიდს იუნაიტედს“ ძველფელი გამოუჭრიდა

ცნობილია, რომ მძიმე ეკონომიურ კრიზისს განიცდის ინგლისის ოფესტაც წამყვანი გუნდი „ლიდს“ იუნაიტედი“. უფულობის გამო კლუბის ხელმძღვანელობამ ამა წლის დასაწყისში ხომ რამდენიმე წამყვანი ფეხბურთელი გაყიდა. ამჟამად, გამონაკლისის გარეშე, ყველა იუნაიტედის მოლაპარაკებებს აწყობოდა არამ მილიარდერთან შეიძ ამბილ დინ შერატან ალ-ხალიფასთან, რომელიც შობა არის, გუნდის სასარგებლოდ გაიღის ინვესტიცია 10 მილიონი ფუნტის ოდენობით. ამ თანხით „ლიდს იუნაიტედი“ რამდენიმე ძლიერი ფეხბურთელის ყიდვასა და ინგლისის პრემიერლიგის მეორე წრეში სიტუაციის გამოსწორებას აპირებს.

გლეხი „შტუტგარტის“ დატოვებას არ აპირებს

ინგლისის „ლივერპული“ დაინტერესდა გერმანული საფეხბურთო კლუბ „შტუტგარტის“ ბელარუსი ლეგიონერით ალექსანდრ გლეხით, თუმცა „შტუტგარტის“ მთავარმა მწვრთნელმა ფელიქს მაგათმა განაცხადა, რომ იგი არ აპირებს გუნდიდან გაუშვას ბელარუსი ფეხბურთელი, რომელთანაც კონტრაქტი აქვს დადებული 2006 წლამდე. გლეხით ასევე დაინტერესებულნი არიან ლონდონის „არსენალი“ და მილანის „ინტერი“.

ოუენი ინგლისის ნაკრებს ვერ დაეხმარება

მაიკლ ოუენი ვერ მიიღებს მონაწილეობას ინგლისისა და დანიის ნაკრებთა ამხანაგურ მატჩში. ამის მიზეზია ტრავმა, რომელიც „ლივერპულის“ ფორვარდმა „არსენალთან“ მატჩში მიიღო. აქვე იმასაც გაცნობებთ, რომ ოუენმა უკვე გამოტოვა თამაშები უეფას თასზე, „სტიაუასთან“ და პრემიერლიგაში შეხვედრა „მანჩესტერ იუნაიტედთან“. ექიმების ცნობით, ოუენი მოედანს ორ კვირაში დაუბრუნდება.

ბრაზილიის კასანო და პარკეტონი გაემეიდანა

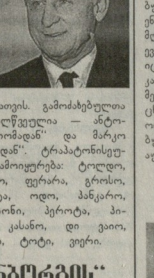

იტალიის ფეხბურთელთა ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ჯოვანი ტრაპატონიმ დაასახელა თავისი გუნდის შემადგენლობა პოლონელთისა და რუმინელთან ნაკრებებთან ამხანაგური მატჩებისათვის. გამოძახებულთა შორის ორი ახალწულელია — ანტონიო კასანო „რომადან“ და მარკო მარკონი „პარმადან“. ტრაპატონისეული სია ასე გამოიყურება: ტოლდო, ბმიატი, კანავარო, ფერარა, გროსი, მატერაცი, ნესტა, ოდო, პანკარო, გატუზო, მარკონი, პეროტა, პირლო, მანდეტ, კასანო, დი ვაიო, კორადი, მაიოლი, ტოტი, ვიერი.

„რუსენბორგის“ „ოქროს დუბლი“

ნორვეგიის ჩემპიონმა „რუსენბორგმა“ კვირის თასიც მოიგო. ფინალურ მატჩში ამ გუნდმა 3-1 დაამარცხა „ბოდო გლიმტი“. ორი გოლი იან-გუნარ სოლის ანგარიშზეა, საინტერესოა, რომ ორივეჯერ სოლმა დამატებით დროში გამოიჩინა თავი.

ბექჰემმა ახალი სახლი იყიდა...

დვიდ ბეკჰემმა, როგორც იქნა დაასრულა ახალ საცხოვრებელი სახლის ძიება საკუთარი ოჯახისთვის. „რეალის“ ვარსკვლავმა არჩევანი შეაჩერა მადრიდის ცენტრიდან 20 კილომეტრით დაშორებულ ელიტარულ კვარტალ „ლას-ვენინასში“ მდებარე სახლზე, რომლის ღირებულება 6,7 მილიონი ევროა. ბეკჰემი ოჯახთან ერთად იცხოვრებს ესპანეთის მეფის ხუან კარლოსის პირადი რეზიდენციის მეზობლად. ფეხბურთელის ახალ საცხოვრებელს გააწნია 7 სამინველი ოთახი, 4 აბაზანა, აგრეთვე ჩოგბურთის კორტი და საცურაო აუზი.

პიგცფელდი: „ბაიერნი“ კრიზისიდან გამოდის

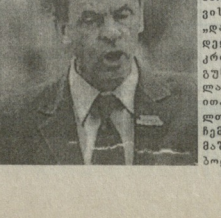

კვირას „დორტმუნდის“ განადგურების (4-1) შემდეგ მიუნხენის „ბაიერნის“ მთავარმა მწვრთნელმა ოტმარ ჰიტცფელდმა განაცხადა, რომ თავისი გუნდის კრიზისი უკან დარჩა. „დარწმუნებული ვარ, რომ დორტმუნდელთა დამარცხება იყო „ბაიერნის“ კრიზისიდან გამოსვლის დასაწყისი. გუნდის ლიდერის როლი მიხალ ბალაძა ბრწყინვალედ შეასრულა. მან ითამაშა ისე, რომლის ხილვაც ყოველთვის მსურდა, მოხარული ვარ, რომ ჩემს გუნდში ისეთი ვარსკვლავი თამაშობს, როგორიც ბალაძაა“, – თქვა ბოლოს ჰიტცფელდმა.

NBA ნბა

აივერსონის თავდანირვამ „ფილადელფიას" ვერ უშველა

ნბა-ს რეგულარული ჩემპიონატის მორიგ ტურში ბრწყინვალედ თამაშობა „ფილადელფიის" ლიდერმა ალენ აივერსონმა, რომელმაც „ინდიანასთან" მატჩში თავის გუნდს 37 ქულა შეაძინა. აღსანიშნავია რომ, ზუსტად ამდენივე ქულა მოაგროვეს „ფილადელფიას" დანარჩენმა მოთამაშეებმა ერთად. ეს კი საბოლოოდ გამარჯვებისათვის საკმარისი არ აღმოჩნდა, გაიმარჯვა „ინდიანამ" — 85:74.

ნიუიორკში ცბიერშეელის „დენვერი" 76:89 დამარცხდა „ტორონტოსთან". სხვა მატჩები: „დეტროიტი" — „ნიუ-ჯერსი" — 98:84, „ბოსტონი" — „საკრამენტო" — 91:82, „სიეტლი" — „ატლანტა" — 81:91.

ეგვიპტელი მოჭადრაკეები მალარიამ იმსხვერპლა

ეგვიპტის ჩემპიონი ჭადრაკში, საერთაშორისო დიდოსტატი, 26 წლის ესამ ახმედ ალი და ქვეყნის საჭადრაკო ფედერაციის წევრი, ყოფილი მოჭადრაკე, 60 წლის ჰოსამედ ლაბიბი მალარიით დაავადდნენ და გარდაიცვალნენ. საინფორმაციო საიტის „სპორტის" ცნობით ორივე მათგანი ამ სენით ნიგერიის ქალაქ ახუნში, საფეიქრო ფაბრიკების დღეებში დაავადდნენ. ღონისძიების დამთავრების შემდეგ ორივე საბერძნეთში გაფრინდა საერთაშორისო ტურნირში სასპარინოდ, მაგრამ ათენის აეროპორტში ცუდად შეიქნენ და ჰოსპიტალში მოათავსეს, სადაც ორი დღის შემდეგ გარდაიცვალნენ. ეგვიპტელებმა თავადაც ვერ გაიგეს, თუ რა ავადმყოფობით იქნენ ისინი დაავადებულნი. ექიმების ცნობით, ორივე მალარიამ იმსხვერპლა.

შპიონაჟში ამხილეს

„ფორმულა-1"-ის სპეციალისტებმა შენიშნეს, რომ გუნდ „ტოიოტას" „ფერარის" მსგავსი ბოლოები ჰქონდა წარმოდგენილი მსოფლიო ჩემპიონატზე. მალე ამას დიდი სკანდალი მოჰყვა. მსოფლიოს უძლიერესი გუნდის „ფერარის" ხელმძღვანელობამ შეიტანეში დაადანაშაულა „ტოიოტა".

საქმეში სამართალდამცავები ჩაერივნენ. მათ გამოძიებით დაზუსტდა ისეთეი, როგორც აღმოჩნდა შეიტანეს ეწეოდა „ტოიოტას" თანამშრომელი ანდერსონი, რომელიც ადრე „ფერარიში" მუშაობდა. გარდა ამისა, იგივე ბრალდებას უყენებენ ეროდინამიკის იტალიური ლაბორატორიის ორ მუშაკს — მაურიო იაკონას და ანტონიო ტენტორის. სანტანინის თავი იმით იმართლა, რომ მან თავისი პირადი შეხედულებით შეიტანა კორექტივები „ტოიოტას" ბოლოებში, რის გამოც ის „დამსმაგის" „ფერარის" მანქანას.

დღეს კასპაროვ-კრამნიუშერის მატჩი იწყება

დღეს ნიუიორკში იწყება საინტერესო საჭადრაკო მატჩი ბარი კასპაროვსა და მსოფლიოში უძლიერეს საჭადრაკო კომპიუტერ „ფრიტც 8"-ს შორის. ვფიქრობთ, მკითხველებისათვის საინტერესო უნდა იყოს ინტერვიუ, რომელიც კასპაროვმა „სპორტის" ჟურნალისტს მისცა კომპიუტერთან მატჩამდე ერთი დღით ადრე.

— მეტად ახალი არ არის, — ამბობს გარი კასპაროვი, — განსხვავება ის არის, რომ ეს იქნება ჭადრაკის ვირტუალური თამაში სამგანზომილებიანი გამოსახულებით, რაც იმას ნიშნავს, რომ „ფრიტცს" ვეღარ მაშები სპეციალური სათვალით. არავითარი საჭადრაკო დაფა, თამაში ეკრანზე წარმართება და მე ე.წ. ჯოისტიკით შემიძლია სხვადასხვა მხრიდან შევხედო დაფას, მაგრამ ფიგურების გადაადგილება მხოლოდ ტენისა და ფსიქიკის ტიტანსა და ფსიქიკის ტიტანს შორის მეტად საინტერესო ბრძოლა გველის.

● **„ფრიტც 8" ძლიერი მებოქება თქვენთვის?**

— ეს არის საბოლოო ვერსია იმ პროგრამისა, რომელსაც კრამნიკი შეხვდა ბაჰრეინში. „ფრიტც 8" უფრო სრულყოფილია. კრამნიკი თამაშობდა არა ვიდეო კლუბში ჩვენთან ვაჟკაცობდა, და არა ხმით. ვირტუალურ არაა, არამედ ჩვეულებრივ დაფაზე, ხოლო სულებ ზელით გაკეთებდა, და არა ხმით. მისი მოწინააღმდეგე არასრულყოფილი იყო და ამიტომაც დასრულდა ის მატჩი ფრედ.

● **ე.ი. უძნელესი ბრძოლა გელით?**

— ასე გამოვის, მაგრამ მთავარი ის არის, რომ ეს იქნება „სუფთა", სამართლიანი ბრძოლა.

● **ეკნება თუ არა მატჩის მიმდინარეობის ხილვის საშუალება წართო ავდატორობას?**

— რა თქმა უნდა, მატჩის პირდაპირი ტრანსლაცია გადაიცემა ტელეკომპანია „ეს-პე-ენის"-ის ეთერით. თითო პარტია 7 საათის განმავლობაში გაგრძელდება, ზოგს ეყოფინენ ქუდა პოლგარი და იასერ სეირაევი.

● **ბოლოს და ბოლოს, საით მიდის ჭადრაკი?**

— (იცინის) ჭადრაკი „მეფეების თამაში" აღარ არის, რადგან ჩვენს დროში მეფეები აღარ არიან. ჭადრაკი მთელ მსოფლიოში ვითარება კულტურასთან და მეცნიერებასთან ერთად. დღეს ჭადრაკი უკვე ახალ სიმაღლეზე დგას. რის დასტურიცაა ჩემი პაემანის მსოფლიოში უძლიერეს ჰაპლაკო კომპიუტერთან.

კინაღამ სული გაანუტევა...

ცნობილმა ამერიკელმა შოუ-ბიზნესმენმა შონ „პაფი" კომბემ, რომელსაც ბევრი პი დიდით იცნობს, მონაწილეობა მიიღო ნიუიორკის მარათონში და კინაღამ რბენისას დაასრულა სიცოცხლე. მისი მონაწილეობა საქველმოქმედო ხასიათს ატარებდა. კომბემ 42 კილომეტრიანი დისტანცია 11 საათში, 14 წუთსა და 54 წამში დაფარა. ის ფინიშამდე 11 ათას 354-ე მიიჯარა და თავისთვე მცველებს ხელგაბერილ ბალონებს გაულწასული. მოსულთა შემდეგ კომბემ განაცხადა, რომ ასე ახლოს სიკვდილთან არასოდეს ყოფილა. აქვე იმასაც ეტყვით, რომ საქველმოქმედო აქციაში მონაწილეობენ კალათბურთის ლეგენდა მაიკლ ჯორდანი, მსახიობები ბრიუს უილისი, ჯენიფერ ლოპესი და შოუ-ბიზნესის სხვა წარმომადგენლები.

ნიკი ლაუდა: „ფორმულა 1"-ს მოტოსპორტი სჯობია

„ფორმულა-1"-ის ყოფილი პილოტი ნიკი ლაუდა იმყოფებოდა ვალენსიაში, სადაც უკვე მეორედ ტესტირა მოტორბოლოში შეჯიბრებას, რომელსაც 120 ათასი ტიფოზმატკივარი ესწრებოდა. „ფორმულა-1"-ის მსოფლიოს ყოფილმა ჩემპიონმა აღტაცება ვერ დამალა მოტორბოლელ ვალენტინო როსის ტრიუმფის გამო.

ტურნალისტებთან საუბარში ნიკი ლაუდამ ერთობ საინტერესო განცხადება გააკეთა: „ამ მომენტისათვის მოტორბოლებს უფრო მეტი მაყურებელი ჰყავს, ვიდრე „ფორმულა-1"-ს. ეს გასაკვირი არ არის, რადგან სპორტის ამ სახეობაში მსოფლიოს ჩემპიონები მეტად საინტერესოები და მიმზიდველი პიროვნებები არიან ისეთი ბრწყინვალე მოტოსპორტსმენი, როგორც მაიკლ შუმახერი და ვალენტინო როსი. ნებას მივცემდი ამ ორ „ფორმულა-1"-ში განსხვავებას ვერ ვხედავ. ორივე მათგანი ნამდვილი ვირტუოზია თავისი საქმის. ამ ორ სპორტსმენს შორის ერთადერთი განსხვავება ის არის, რომ ერთი ლონდონის ქუჩებში ტრიუმფატორულად მოძრაობს, მეორე კი ვალენსიის ქუჩებში".

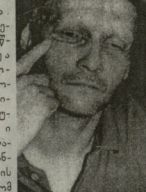

ლაუდა დიდი ინტერესით აღევნებს თვალს მსოფლიო ჩემპიონატს მოტოსპორტში. თუმცა შეჯიბრებას პირადად ვერ ესწრება, შინ ტელევიზორის ეკრანს არ სცილდება.

მნიშვნელოვანი სპორტული გაღაცემები

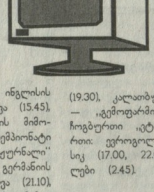

11 ნოემბერი, სამშაბათი

საქართველოს ტელევიზია. პირველი. 5.00, 8.00. *HTB плюс спорт.* ჩოგბურთი. „ბასკეტის ლიგა" (11.45, 23.00), ფიგურული კიდურობა. სპორტსმენთა შეჯიბრება (15.00). სალაჟო ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი. ქალები (18.15, 23.00), ჰოკეი ხნლ-ის ჩემპიონატი (19.30), კალათბურთი. ევროლიგა „ბიგი" — „გემოფარმი" (0.30), EUROSPORT. ჩოგბურთი „ატპ" (11.30, 15.30), ფეხბურთი. ევროლიგა (13.00), ფეხბალი. ქალები (17.00, 22.00), ჰოკეი. პრომუსონები (2.45).

12 ნოემბერი, ოთხშაბათი

საქართველოს ტელევიზია. პირველი. „სპორტის სამყარო" (21.40), 9 საათი. ევროპის სტადიონებზე (14.50, 20.00). *HTB плюс спорт.* ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩები. „ეულენ — იტალია (13.15), უელსი — ფინეთი (23.45), გერმანიის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (14.55), იტალიის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (15.55), „გამეული კორის ჰიტ-პარადი" (17.35, 21.45), „ჩემპიონთა ლიგის ჰიტ-პარადი" (19.30), ინგლისის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (1.45). ნბა. მიმოხილვა და მატჩები (4.00, 5.00, 6.00, 6.30, 9.00). *HTB плюс спорт.* ჩოგბურთი. „მასტერს კუპ" (11.45, 23.00), ჭადრაკი. „ადამიანი კომპიუტერის წინააღმდეგ"; გ. კასპაროვი — „დიპ ფრიტი" (15.00, 20.15), კალათბურთი. ევროლიგა (15.30), სალაჟო ფრენბურთი. მსოფლიოს ჩემპიონატი (18.50) ჰოკეი. ხნლ-ის ჩემპიონატი (1.25, 5.00). EUROSPORT. ფეხბურთი. ევროკლიგები (12.30), ჩოგბურთი. ჰ იუნორი. მასტერსის ტურნირი (14.30, 21.00, 23.00, 4.30), ფეხბურთი, უეფა (17.00), საცხენოსნო სპორტი. მსოფლიო თასი (0.45).

13 ნოემბერი, ხუთშაბათი

საქართველოს ტელევიზია. პირველი. „სპორტის სამყარო" (19.30), 9 საათი. „ქართული ფეხბურთი" (20.00), იმედი. „ტატფუტა" (21.30). *HTB плюс футбол.* ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩები: უელსი — ფინეთი (13.15), უელსი — სერბია და ჩერნოგორია (23.35), „გამეული კორის ჰიტ-პარადი" (15.00, 21.35), „ჩემპიონთა ლიგის ჰიტ-პარადი" (18.15), ესპანეთის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (1.20), იტალიის ჩემპიონატის მატჩების მიმოხილვა (2.15), კალათბურთი. ნბა-ს მიმოხილვა და ჩემპიონატი (4.00, 6.00, 7.00, 9.30). *HTB плюс спорт.* ჩოგბურთი. „მასტერს კუპ" (11.45, 23.30), სალაჟო ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი ქალები (16.45, 18.15 — ფინალი). EUROSPORT. ჩოგბურთი. „მასტერს სერიე." (14.30, 15.45, 21.00), ფეხბურთი. უეფას თასი (17.00), ქრიკეი. პრომუსონალები (2.45).

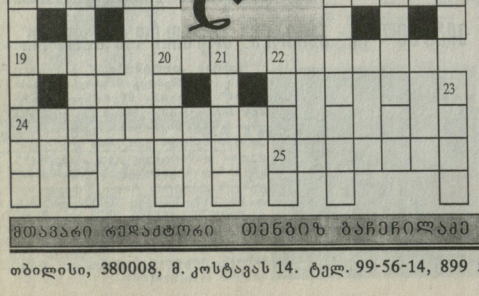

მთავარი რედაქტორი თენგიზ ბაჩეიჩილაძე

კროსვორდი № 87

თარაზული: 5. ჯარისკაცი საჭადრაკო დაფაზე, 7. ბრაზილიის საფეხბურთო ნაკრების კაპიტანი 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე, 9. თანამედროვე საბელოვანი ჭართველი ძიუდოისტი, 10. ცნობილი პორტუგალიელი ფეხბურთელი, 11. ფეხბურთელი რუსი მოჭადრაკე ჭალი, 13. ცნობილი ინგლისელი ფეხბურთელი, 16. ხარების ბრძოლა, 18. თურქეთის საფეხბურთო კლუბი, 19. ფეხბურთელი საფეხბურთო მწვრთნელი, საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელობის კანდიდატი, 20. ოლიმპიური ჩემპიონი, ნიჩბოსანი, საქართველოდან, 24. ცნობილი ბიზნესმენი, „ჩელსის" მფლობელი, 25. ესპანელი ფეხბურთელი ჩოგბურთელი.

შვეულად: 1. ესპანეთის საფეხბურთო კლუბი. 2. სამაგიერო თამაში, 3. გამოუვალი მდგომარეობა ჭადრაკის თამაშში, 4. საფრანგეთის საფეხბურთო კლუბი, 6. სპორტული წყალსაცავი, 8. მსოფლიოს ჩემპიონი ქვეყანა ფეხბურთში, 12. წარსულში თბილისის საფეხბურთო კლუბი (აბრევიატურა), 14. გუნდისთავი, 15. თბილისის „დინამოს" ფეხბურთელი, 16. წარსულში ცნობილი ჭართველი მოფარიკავე, 17. უმაღლესი მიღწევა სპორტში, 20. ცურვის ყაიდა, 21. თურქეთის საფეხბურთო კლუბი, 22. საბერძნეთის საფეხბურთო კლუბი, 23. „ლივერპულის" მწვრთნელი.

შეადგინა ნოდარ ჯაბუაძემ

№86 კროსვორდის პასუხები:

თარაზულად: 1. ედენი, 4. კლუბი, 8. ფრე, 9. „სამპდორია". 11. ისერი, 13. კუ, 15. „ულმი" 16. ეროსი, 17. ტლაჭი, 18. „ასი", 22. ტიბეტი, 25 დოპინგი, 26. ლატი, 27. „სევილია", 28. ფიფია.

შვეულად: 2. დარასელია, 3. ჭიათი, 5. „ლიდსი", 6. ბურე, 7. ბაყაროანი, 10. „ირბი", 12. ფულენგი, 14. ჩორნი, 16. ეიენ, 19. სკოპელე, 20. დიდი, 21. გუნდი, 22. ტაიჭი, 23. ტახტი, 24. ტირი.

საჭადრაკო ამოცანა

ბ. ტრასენი

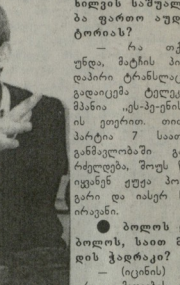

№ 86-ში გამოქვეყნებული ამოცანის ამოხსნა:

1. ლხ8!
1. ..... მფე4 2. ლf4X.
1. ..... მფc4 (c5) 2. ლხb4X.

თბილისი, 380008, მ. კოსტავას 14. ტელ. 99-56-14, 899 55 48 97. ინდექსი 66435 INDEX. ელექტრონული ფოსტა: gazeti_lelo@hotmail.com